

Bogstarts første periode

- Erfarings og idépapir

Dette erfarings- og idépapir kan fungere som internt arbejdsredskab for alle bogstartsformidlere, nye som gamle, hvor der kan hentes inspiration til det fortsatte arbejde med Bogstart.

Mødet i hjemmet: Sprogstimulering og rollen som formidler

Som formidlere i Bogstartprogrammet kommer vi på besøg med et formål. Der er en væsentlig grund til at vi kommer med den fine gave.

Overordnede pointer vedr. modtagelse af formidleren

- Det er meget forskellige familier som er udvalgt til projektet. Det giver en stor variation i forhold til, hvordan man skal agere i hjemmene.
- De fleste giver udtryk for at blive (meget) positivt modtaget. Der bliver sjældent stillet spørgsmålstejn ved, at der nu dukker nogle fremmede op for at give familien en gave. Vurderingen fra de flestes side lyder, at det er en klar fordel at være bibliotekar og *ikke* fra kommunen, hvilket også åbner mulighed for at kunne "nå" familien
- De fleste tager ud alene. Enkelte steder går man ud to og to. Fordelen ved den sidste model er, at den ene kan tage over, hvis den anden løber tør for ideer til at holde samtalen gående. Det kan måske være med til at åbne flere døre, at en mand ikke kommer alene.

Inspirationsliste til dialogen i hjemmet og forældremotivation

Overordnet er det væsentligt at holde fast i, at programmet er en kulturel indsats med fokus på *sprogstimulering* og *formidling af børnelitteratur*. Der er forskellige værktøjer, der kan anvendes ved møderne. Nogle gange er det væsentligt at nævne programmets formål, at give børnene et bedre udgangspunkt for at lære at læse. Andre gange kan indgangen være at vise/ fortælle om hvordan bøgerne kan anvendes.

Foreløbige erfaringer med og ideer til præsentation af sprogstimulering:

- Nogen har haft god erfaring med allerede første gang at **præsentere projektets formål - at stimulere børns sprog**. En metode der kan være med til at gøre forældrene mere engageret i Bogstart, da de hjælper deres børn til en bedre uddannelse senere hen.
- Omvendt har flere erfaring med, at **første besøg handler om at skabe kontakt** til familien, før sprogstimulering overhovedet kan tages op. Det kan derfor være lettere at introducere sprogstimulering anden gang. Særligt hvis samme person kommer begge gange, kan der skabes en fortrolighed, der letter samtalen om sprogstimulering.
- Det er vigtigt **ikke at virke formynderisk** og i stedet møde familien med respekt. Nogle familier er bange for at være "udpeget" og ikke "udvalgt", så retorikken i den sammenhæng er afgørende.
- Flere **savner konkret viden** om sprog og sprogstimulering for bedst muligt at kunne rådgive forældrene.
- **Sproglige barrierer** kan umuliggøre egentlige samtaler, men de fleste har givet udtryk for, at sproget kun i begrænset omfang gør det svært at kommunikere.
- Det kan være afgørende at formidle til forældrene i forbindelse med barnets tilegnelse af modersmålet, at de skal **stimulerer barnet på deres eget sprog**. Det vil også understøtte barnets tilegnelse af dansk.
- Tidspunktet for **første besøg ligger måske (for) tidligt**. Mødrene er stadig meget optaget af almindelig "overlevelse". For nogen forældrene virker det meget abstrakt (og lidt irrelevant) at høre om sprogstimulering på et tidspunkt, hvor barnet ikke selv siger noget. Her kan det være relevant at fokusere på væsentligheden af at bruge sproget sammen med børnene, at tale/pludre sammen med dem, for at åbne forældrenes øjne for hvordan man også kan være sammen med de små.
- Mange mener, at det også er vigtigt at **få introduceret biblioteket** og de tilbud, som det har til både forældre og børn

Det lokale engagement og samarbejde: Den lokale forankring og supplerende aktiviteter.

Overordnede pointer vedr. samarbejde

- Ligeværdighed i samarbejdet er vigtigt
- Alle parter skal kunne se en fordel i at samarbejde og udveksle viden samt være ambassadører for hinanden og udbrede kendskab til hinandens profil og tilbud.
- Det er væsentligt at tænke i lokal forankring også politisk. Husk f.eks. afrapporteringer til kommunale politikere. Det er med til at sikre programmet opmærksomhed, når nyhedens interesse er fordampet.

Inspirationsliste til lokale samarbejder

- Samarbejde med **kvartersløftprojekt** (med job shop, sundhedshus og infohus)
- **Sundhedsplejersker** som en værdifuld ressource. De giver tips til mødet i hjemmet og formidler lokalkendskab. En ledende sundhedsplejerske har endda gennemført et minikursus for bogstartsformidlere.

- **Daginstitutioner** - husk lederne - får info om Bogstart og bakker op om programmet, informerer om det på opslagstavlen samt lægger hus til aktiviteter
- Kontakt med **tyrkisk kvindeklub** – kvindeklubben kender til Bogstart, og Bogstartformidlerne kender til kvindeklubben og dens tilbud – gensidige besøg
- Kontakt med **skole** i Bogstartområde: Skolen vil gerne kende til Bogstartbøgerne, sådan at børnene kan møde bøgerne igen, når de begynder i skole
- Den lokale **imam** tager Bogstart med i fredagsbønnen – en god **ambassadør**
- Samarbejde og erfaringsudveksling med **sprogkonsulent, læsekonsulent og talepædagog**
- Samarbejde med "lokomotivet" – **institution der arbejder med ordblinde voksne**
- **Beboerrådgivninger** – lægger hus, lokalkendskab og goodwill til Bogstart samt sender beboermedarbejder ud til familierne og fortæller om Bogstart, før formidlerne kommer.
- **Netværket hjemme på biblioteket blandt kollegerne** er også basen for samarbejde. Samarbejdet internt i biblioteket får nye facetter gennem Bogstart. Man bruger sine kolleger på en ny måde og får nye arbejds erfaringer sammen.
- Samarbejde med **kommunal politikere**, f.eks på helaftens møde med børne- og ungeforvaltning og integrationsrådet
- Oplæg for **pædagogstuderende** og andre studerende om Bogstart – de bliver også ambassadører
- **Arabiske, tyriske, somaliske foreninger** (etc.)
- **Formænd for boligforeninger**, der kan sørge for, at Bogstart får omtale i boligforeningens blad
- En **bogstartsmor** har meldt sig helt frivilligt og fungerer som "**go between**" – en god ambassadør. Visitkort med billeder af bogstartformidlerne kan bruges i forarbejdet, f.eks. når en beboerrådgiver eller bogstartsmor kort orienterer familier om, at de snart får besøg.
- Bredt sammensat **tænketank** i opstartsfasen
- Samarbejde med **Kirkens Korshær**
- Info om bogstart gennem **dagplejedepoter**

Overordnede pointer vedr. supplerende aktiviteter

Det kan tit være svært at få familierne til at komme i fritiden og hente 18 måneders pakker.

Man kan vælge at lave nogle simple og fleksible arrangementer, f.eks. legestuer med en enkelt fortælling eller en lille fælles leg, en dramatisering af en af bogstartsbøgerne, en kop kaffe og en kiks. Gør det med ret hyppig frekvens og gør det på biblioteket. På den måde er man ikke så afhængig af, om der kommer mange eller få. Det kan blive en god oplevelse og et godt møde på begge måder.

En anden løsning er at køre ud i lokalområdet og lave et arrangement, der hvor familierne færdes i hverdagen (i beboerhus f.eks.).

OBS:

Man skal ikke forvente, at alle Bogstartfamilier kender til den danske børnesangskat og sanglege, hvor man forventes at deltage, ryste med numsen, vinke og andre ting. Forældre kan føle uvished: Hvad forventes der af mig til et arrangement? Det er helt reelt – men noget man kan komme til at glemme.

Inspirationsliste til supplerende aktiviteter

- Samarbejde med lokal teatertrup evt. i kulturhuse om forestillinger
- Arrangementer med mødregrupper evt. sammen med sundhedsplejersken
- Legestuer på biblioteket med fokus på sprogstimulerende aktiviteter
- En stor fælles 3 års fødselsdag med alle involverede børnehaver
- Man kunne lave flere supplerende aktiviteter i kvindeklubber
- Husk timingen i forhold til andre arrangementer på biblioteket/i kommunen/i børnehaverne